

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Urszula Iwanowska (sprawozdawca)

Sędziowie SA: Anna Polak

Jolanta Hawryszko

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek zażaleń ubezpieczonego na postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 grudnia 2015 r. i 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VII U 1125/15,

postanawia: oddalić zażalenia.

SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska SSA Jolanta Hawryszko

UZASADNIENIE

W dniu 9 grudnia 2015 r. M. G. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., którą przyznano mu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na dalszy okres od 1 listopada 2015 r. do 5 października 2020 r. Ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i ustalenie, że jest osobą zdolną do pracy.

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji powołując treść art. 14 ust. 2a i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. miał na uwadze, że ubezpieczony najpierw złożył sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika po czym cofnął go w dniu 19 listopada 2015 r. Ostatecznie zatem sąd uznał, że ubezpieczony nie złożył sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, a w złożonym do sądu odwołaniu kwestionuje jedynie ustalenie przez organ rentowy niezdolności do pracy.

Z powyższym postanowieniem nie zgodził się M. G., który w złożonym zażaleniu wniósł o jego uchylenie lub zmianę podnosząc, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istotny sprawy.

Następnie w dniu 9 lutego 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o wyłączenie sędziego A. M. zarzucając jej, że jest stronnicza.

SSO A. M. złożyła oświadczenie, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 48 i 49 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek.

Mając na uwadze treść art. 48 i 49 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał, że nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające wyłączenie sędziego od prowadzenia niniejszej sprawy, a nadto wniosek dotyczy sędziego, który sprawę już rozpoznał odrzucając odwołanie postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r.

Również z tym postanowieniem Sądu Okręgowego nie zgodził się M. G., który w złożonym zażaleniu wskazał, że nie powinno ono mieć miejsca.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Oba zażalenia ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie.

Odnosnie postanowienia z dnia 30 grudnia 2015 r. o odrzuceniu odwołania należy podkreślić, że w sprawie bezspornym jest, że M. G. wnosząc odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 27 listopada 2015 r. kwestionował jedynie ustalenie organu rentowego, że jest osobą całkowicie niezdolną do pracy na kolejny okres. Bezsporną jest także okoliczność, że ubezpieczony, któremu orzeczenie lekarza orzecznika ZUS zostało doręczone w dniu 28 października 2015 r. najpierw w tym dniu złożył sprzeciw do komisji lekarskiej, a następnie pismem z dnia 9 listopada 2015 r. cofnął go. W tej sytuacji słusznie uznał sąd pierwszej instancji, że ostatecznie ubezpieczony sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS nie złożył, a w odwołaniu podważa jedynie ocenę stanu zdrowia przedstawioną w tym orzeczeniu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych od lat utrwalony jest pogląd, którego wyrazem jest także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2014 r., I UK 40/14 (LEX nr 1545096), zgodnie z którym na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. sąd odrzuca odwołanie, w którym ubezpieczony podnosi wyłącznie zarzuty przeciwko orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS w kwestiach określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1-5 ustawy emerytalnej. Zaś w uchwale z dnia 15 marca 2006 r., II UZP 17/05 (OSNP 2006/15-16/245) Sąd Najwyższy stwierdził, że na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. sąd odrzuca odwołanie, w którym ubezpieczony podnosi wyłącznie zarzuty przeciwko orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS w kwestiach określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). „Oparcie odwołania wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia lekarza orzecznika” dotyczy każdego takiego orzeczenia, a więc wszystkich kwestii ujętych w art. 14 wyżej wskazanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz celowości przekwalifikowania zawodowego. W każdym z tych wypadków orzeczenie lekarza orzecznika stanowi podstawę do wydania decyzji w sprawie o świadczenie, do którego prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy, niezależnie od tego, czy chodzi wyłącznie o stwierdzenie niezdolności do pracy, czy pozostałe kwestie.

Natomiast w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy, między innymi, wskazał, że nie wniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika oznacza, że wnioskodawca zgadza się, iż wszystkie stwierdzenia w nim zawarte są prawdziwe. Tym samym proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do renty zostaje zakończony. Odrzucenie odwołania jest zatem uzasadnione i konieczne, jeśli sprawa dotyczy świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo zależy od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawą wydania decyzji jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, gdy odwołujący się nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS oraz gdy odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

Sąd Apelacyjny podziela powyższe stanowisko.

Zatem Sąd Okręgowy prawidłowo wskazując na treść art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. uznał, że w niniejszej sprawie odwołanie M. G. należy odrzucić bez merytorycznego jego rozpoznania. Przy czym, Sąd Okręgowy słusznie także wskazał, że ubezpieczony ma prawo złożenia wniosku w organie rentowym o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu.

Odnosnie zażalenia na postanowienie z dnia 21 kwietnia 2016 r. w przedmiocie odmowy wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy, należy podnieść, że skarżący nie sformułował zarzutów, które uzasadniłyby uwzględnienie tego środka odwoławczego.

Słusznie Sąd Okręgowy wskazał, że przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w art. 48 normują przyczyny bezwzględnej wyłączenia sędziego, które w niniejszej sprawie nie zachodzą. Niezależnie jednak od przyczyn enumeratywnie określonych w tym przepisie, zgodnie z art. 49 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Przyczyną ewentualnego braku bezstronności jest stosunek osobisty łączący sędziego ze stroną lub jej przedstawicielem. Taki stosunek może istnieć przed procesem lub też powstać w toku postępowania. Może on polegać na faworyzowaniu lub też wyrażaniu niechęci przez sędziego w stosunku do jednej ze stron.

W aspekcie względnych podstaw wyłączenia sędziego z art. 49 k.p.c. istotne są nie subiektywne wrażenia strony o konieczności wyłączenia sędziego, lecz konkretne fakty, świadczące o różnym traktowaniu stron, nieprzychylności wobec jednej ze stron, co uzasadniać mogłoby subiektywne wątpliwość o bezstronności sędziego. Tylko takie traktowanie może u strony (a także u postronnych) wywoływać wątpliwość co do bezstronności sędziego i stać się przyczyną do wyłączenia sędziego. Sama zaś potencjalna możliwość takiego zachowania sędziego i stosunku do stron nie stanowi uprawdopodobnienia okoliczności wyłączenia sędziego. Słusznie też argumentował sąd pierwszej instancji, że zarzuty dotyczące wydanego w sprawie orzeczenia, w tym opierające się na naruszeniu przepisów procesowych w toku postępowania, mogą uzasadniać wniesienie środka odwoławczego, a nie wniosku o wyłączenie sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2011 r., III UZ 9/11, LEX nr 966824; z dnia 26 marca 1997 r., III AO 5/97, OSNP 1997/24/502; z dnia 8 marca 1972 r., I PZ 9/72, LEX nr 7068). Podkreślić trzeba, że instytucja wyłączenia sędziego jest przeznaczona wyłącznie do wyeliminowania od orzekania w danej sprawie osób, które z uwagi na obiektywnie istniejące okoliczności nie powinny wyrokować. Instytucja ta nie może być wykorzystywana jako środek przeciwdziałania ewentualnym naruszeniom prawa materialnego lub procesowego albo przeciwdziałaniu przewlekłości postępowania, czy też jak podnosi skarżący wyeliminowaniu sędziego z uwagi na jego poglądy orzecznicze w danej kategorii spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2011 r., III UZ 9/11, LEX nr 966824; z dnia 6 maja 2010 r., II PK 344/09, LEX nr 1036600) i z dnia 20 lutego 1976 r., II CZ 8/76, LEX nr 7802). W tym celu ustawodawca przewidział inne środki prawne, w tym środki odwoławcze. W niniejszej sprawie ubezpieczony z przysługujących mu praw skorzystał, wniósł bowiem zażalenie na postanowienie o odrzuceniu odwołania.

Uwzględniając powyższe, w ocenie Sądu Apelacyjnego, skarżący nie wykazał, aby w sprawie wystąpiły okoliczności, które mogłyby wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego. Nadto jak wynika z treści oświadczenia sędziego objętego wnioskiem, co do jej osoby w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki wymienione w art. 48 i 49 k.p.c. Oświadczenie to nie zostało niczym podważone. Natomiast treść zażalenia wskazuje, że wyłącznie decyzja procesowa sądu niezgodna z oczekiwaniami skarżącego traktowana jest przez tę stronę jako podstawa wyłączenia sędziego, co jednak nie znajduje oparcia w przepisach.

Uwzględniając zatem treść złożonego w sprawie oświadczenia sędziego oraz źródło wątpliwości strony, a także obowiązujące w tej mierze podstawy prawne, odczytywane z poszanowaniem ugruntowanego orzecznictwa, Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie nie występują okoliczności, które mogłyby wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c., oba zażalenia, jako nieuzasadnione, oddalił w całości.

SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska SSA Jolanta Hawryszko